

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.gov.pl/web/sprawiedliwosc [Translation already published on the official website of the Polish Ministry of Justice] Permission to re-publish this translation has been granted by the Polish Ministry of Justice for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.gov.pl/web/sprawiedliwosc [Tłumaczenie zostało już opublikowane na oficjalnej stronie Ministerstwa Sprawiedliwości] Zezwolenie na publikację tego tłumaczenia zostało udzielone przez Ministerstwo Sprawiedliwości wyłącznie w celu zamieszczenia w bazie Trybunału HUDOC

SEKCJA DRUGA

SPRAWA E.G. przeciwko REPUBLICIE MOŁDAWII

(Skarga nr 37882/13)

WYROK

Artykuły 3 i 8 – Naruszenie przez władze pozytywnych obowiązków proceduralnych w zakresie wykonania kary za naruszenie nietykalności cielesnej na tle seksualnym po udzieleniu, a następnie uchyleniu amnestii – Amnestia i ułaskawienie mieszczą się w zakresie prawa krajowego; nie są sprzeczne z prawem międzynarodowym, chyba że dotyczą czynów stanowiących poważne naruszenie podstawowych praw człowieka – Amnestia umożliwiająca sprawcy opuszczenie kraju – Brak koordynacji między organami państwa – Nieuzasadniona zwłoka w wydawaniu listów gończych

-Art. 35 ust. 1 – Okres niewykonywania sankcji karnej uwzględniany jako całość dla celów zasady dotyczącej sześciomiesięcznego terminu- – Uchybienia władz nierozdzielnie ze sobą związane i stanowiące sytuację ciągłą

STRASBURG

13 kwietnia 2021 r.

OSTATECZNY

13/07/2021

Wyrok ten stał się ostateczny zgodnie z warunkami określonymi w art. 44 ust. 2 Konwencji. Wyrok może podlegać korekcie wydawniczej.

W sprawie E.G. przeciwko Republice Mołdawii

Europejski Trybunał Praw Człowieka (Seksja Druga), zasiadając jako Izba w składzie:

Jon Fridrik Kjølbro, *przewodniczący*,
Marko Bošnjak,
Aleš Pejchal,
Valeriu Grițco,
Carlo Ranzoni,
Pauliine Koskelo,
Saadet Yüksel, *sędziowie*
oraz Hasan Bakırcı, *zastępca kanclerza sekcji*,

Mając na uwadze:

skargę (nr 37882/13) wniesioną w dniu 9 maja 2013 r. do Trybunału przeciwko Republice Mołdawii na podstawie art. 34 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności („Konwencji”) przez obywatelkę mołdawsko-rumuńską E.G. („skarżącą”);

decyzję o zawiadomieniu Rządu Mołdawii („Rząd”) o skargach wniesionych na podstawie art. 3 i 8 Konwencji dotyczących niewykonania kary pozbawienia wolności oraz o uznaniu pozostałej części skargi za niedopuszczalną;

decyzję o nieujawnianiu tożsamości skarżącej;

stanowiska stron; oraz

decyzję Rządu Rumunii o nieskorzystaniu z prawa do przystąpienia do postępowania w charakterze strony interweniującej (art. 36 ust. 1 Konwencji),

obradując na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 marca 2021 r.,

wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

WPROWADZENIE

1. Sprawa dotyczy niewykonania kary orzeczonej wobec jednego ze sprawców napaści na tle seksualnym na skarżącą. Jej podstawę stanowią art. 3 i 8 Konwencji.

FAKTY

2. Skarżąca urodziła się w 1977 r. i mieszka w Kiszyniowie. Reprezentował ją pełnomocnik S. Burlaca.

3. Rząd był reprezentowany przez swoich pełnomocników, w następującej kolejności: L. Apostol, M. Gurin i O. Rotari.

4. W nocy z 9 na 10 lutego 2008 r. trzy osoby dopuściły się wobec skarżącej naruszenia nietykalności cielesnej na tle seksualnym.

5. Na podstawie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa złożonego przez pokrzywdzoną prokuratura wszczęła postępowanie karne przeciwko

P.G., R.G. i V.B. Początkowo zastosowano wobec nich tymczasowe aresztowanie, ale zwolniono do czasu rozstrzygnięcia sprawy. Konkretnie V.B. został zwolniony w dniu 12 marca 2008 r. za poręczeniem majątkowym.

6. W dniu 17 czerwca 2009 r. Centralny Sąd Rejonowy w Kiszyniowie uznał trzech oskarżonych winnych popełnienia przestępstwa zbiorowego naruszenia nietykalności cielesnej na tle seksualnym z art. 172 § 2 lit. c) kodeksu karnego i skazał ich na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Skarżąca wniosła apelację.

7. Wyrokiem z dnia 2 grudnia 2009 r. Sąd Apelacyjny w Kiszyniowie potwierdził ustalenia sądu niższej instancji; ponadto uznał P.G. i R.G. winnych popełnienia przestępstwa zgwałcenia zbiorowego z art. 171 § 2 lit. c) kodeksu karnego i skazał ich na karę pozbawienia wolności w wymiarze odpowiednio sześciu oraz pięciu i pół roku. Wymierzył również V.B. karę pięciu lat pozbawienia wolności. Wyrok był natychmiast wykonalny.

8. Tego samego dnia władze państwoweabrały P.G. i R.G. do aresztu z sali sądowej Sądu Apelacyjnego w Kiszyniowie. Z uwagi na nieobecność na rozprawie V.B. nie został zabrany do aresztu.

9. Prawomocnym orzeczeniem z dnia 7 grudnia 2010 r. Sąd Najwyższy utrzymał w mocy wyrok sądu apelacyjnego.

10. W międzyczasie, w dniu 14 maja 2010 r., władze wydały list gończy za V.B.

11. W dniu 18 kwietnia 2011 r. V.B. złożył za pośrednictwem swojego pełnomocnika wniosek o zwolnienie z odbywania kary na podstawie ustawy o amnestii z 2008 r.

12. Podobny wniosek o udzielenie amnestii złożony przez R.G. został odrzucony przez sąd apelacyjny w Kiszyniowie prawomocnym postanowieniem z dnia 5 października 2011 r. Sąd zauważył między innymi, że skazanie R.G. nastąpiło po wejściu w życie ustawy o amnestii i sekcja 5 tejże ustawy nie miała wobec niego zastosowania.

13. W dniu 20 grudnia 2011 r. Centralny Sąd Rejonowy w Kiszyniowie odrzucił wniosek V.B. o udzielenie amnestii na tej samej podstawie. V.B. zaskarżył postanowienie. W postępowaniu odwoławczym prokuratura poparła jego wniosek o udzielenie amnestii.

14. Prawomocnym orzeczeniem z dnia 22 maja 2012 r. sąd apelacyjny w Kiszyniowie uchylił wyrok sądu niższej instancji i uwzględnił wniosek V.B. o udzielenie amnestii. Wyraził stanowisko, zgodnie z którym sekcja 5 ustawy o amnestii z 2008 r. (zob. paragraf 28 poniżej) miała zastosowanie, ponieważ, między innymi, przestępstwo miało miejsce przed wejściem ustawy w życie.

15. W dniu 29 czerwca 2012 r. Sąd Apelacyjny w Kiszyniowie uwzględnił wniosek prokuratury o ponowne rozpoznanie sprawy dotyczącej amnestii V.B. w oparciu o nowe dowody. Sąd wznowił postępowanie, uchylił postanowienie, które wydał w dniu 22 maja 2012 r. i utrzymał w mocy wyrok z dnia 20 grudnia 2011 r. (zob. paragraf 13 powyżej). Prokuratura i obrońca

V.B. złożyli wnioski o uchylenie tego orzeczenia w ramach ponownego rozpoznania sprawy.

16. Orzeczeniem z dnia 4 grudnia 2012 r. Sąd Najwyższy uwzględnił ich wnioski. Uchylił orzeczenie sądu apelacyjnego z dnia 29 czerwca 2012 r. z powodu braku właściwości rzeczowej i umorzył sprawę.

17. W dniu 7 marca 2013 r. sąd apelacyjny w Kiszyniowie stwierdził, że wniosek prokuratury o ponowne rozpoznanie sprawy w oparciu o nowe dowody nie może zostać uwzględniony.

18. Tymczasem w dniu 22 października 2012 r. władze dokonały zatrzymania V.B. Zwolniły go tego samego dnia na podstawie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Kiszyniowie z dnia 22 maja 2012 r.

19. Wyrokiem z dnia 4 września 2013 r. Centralny Sąd Rejonowy w Kiszyniowie uwzględnił kolejny wniosek prokuratury o ponowne rozpoznanie sprawy w oparciu o nowe dowody, wznowił postępowanie w sprawie dotyczącej zastosowania amnestii wobec V.B. i uchylił orzeczenie sądu apelacyjnego w Kiszyniowie z dnia 22 maja 2012 r. W dniu 18 listopada 2013 r. Sąd Apelacyjny w Kiszyniowie utrzymał ten wyrok w mocy. Zauważył między innymi, że sąd, który wydał postanowienie z dnia 22 maja 2012 r., nie wiedział o naruszeniu przez V.B. warunków, na jakich został zwolniony za poręczeniem majątkowym.

20. Następnie skarżąca zapytała, czy V.B. został odnaleziony i czy odbywa karę. Pismem z dnia 10 stycznia 2014 r. inspektorat policji poinformował jej pełnomocnika, że za V.B. nie wydano żadnego listu gończego ani nie podjęto żadnych kroków w celu jego odnalezienia, ponieważ ani właściwy organ ścigania, ani Sąd Apelacyjny w Kiszyniowie nie nakazali przeprowadzenia poszukiwań.

21. W dniu 28 stycznia 2014 r. prokuratura zwróciła się do policji o wykonanie postanowienia o uchyleniu amnestii zastosowanej wobec V.B.

22. W dniu 31 stycznia 2014 r. policja wznowiła czynności wyjaśniające w sprawie miejsca pobytu V.B. Ustaliła, że w dniu 16 listopada 2013 r. wyjechał z Mołdawii na Ukrainę.

23. W piśmie skierowanym do skarżącej z dnia 4 lutego 2014 r. prokuratura zaopiniowała, że sądy nie wywiązały się z obowiązku przekazania w terminie dziesięciu dni właściwemu organowi policji w celu wykonania prawomocnego orzeczenia sądu apelacyjnego z dnia 18 listopada 2013 r.

24. W dniu 20 lutego 2014 r. policja wydała list gończy za V.B. obejmujący Wspólnotę Niepodległych Państw, a w dniu 29 kwietnia 2015 r. międzynarodowy list gończy.

25. Zgodnie z najnowszym stanowiskiem Rządu otrzymanymi przez Trybunał w dniu 2 marca 2020 roku V.B. nie został jeszcze odnaleziony.

WŁAŚCIWE KRAJOWE RAMY PRAWNE

26. Odpowiednie przepisy kodeksu karnego, które obowiązywały w czasie rozpoznawania sprawy, brzmiały następująco:

Artykuł 171 – Zgwałcenie

“ [...]

2. Zgwałcenie:

[...]

c) popełnione przez dwie lub więcej osób;

[...]

zagrożone jest karą pozbawienia wolności od lat 5 do 15.

[...]”

Artykuł 172 – Przemoc na tle seksualnym

„1. [...] zaspokajanie pożądania seksualnego w perwersyjnych formach [uzyskiwanych] poprzez przymus fizyczny lub psychiczny albo poprzez wykorzystanie niezdolności osoby do obrony lub wyrażenia woli

zagrożone jest karą pozbawienia wolności od lat 3 do 7.

2. Te same czyny:

[...]

c) popełnione przez dwie lub więcej osób;

[...]

zagrożone są karą pozbawienia wolności od lat 5 do 15.”

27. Art. 468 § 1 Kodeksu Postępowania Karnego nakłada na sąd obowiązek przekazania każdego orzeczenia podlegającego natychmiastowemu wykonaniu, w terminie dziesięciu dni, organowi właściwemu do wykonania kary.

28. Odpowiednie fragmenty sekcji 5 ustawy o amnestii (ustawa nr 188), która weszła w życie 18 lipca 2008 r., brzmiały następująco:

Sekcja 5

„Każda osoba, która została skazana na karę siedmiu lat pozbawienia wolności lub krótszą, a która w chwili wejścia niniejszej ustawy w życie nie ukończyła dwudziestu jeden lat [...], zostanie zwolniona z odbywania kary”.

PRAWO

I. ZARZUCANE NARUSZENIE ARTYKUŁÓW 3 I 8 KONWENCJI

29. Powołując się na art. 3 i 8 Konwencji, skarżąca zarzuciła, że Państwo nie wywiązało się z tego, co uznawała za jego pozytywne obowiązki wymagające od niego wykonania wyroku, w którym V.B. został uznany za winnego i skazany za napad seksualny. W szczególności skarżyła się na postanowienie o zastosowaniu wobec niego amnestii oraz, w odniesieniu do okresów, w których nie był objęty amnestią, brak przeprowadzenia przez władze skutecznych poszukiwań. W odpowiednim zakresie artykuły, na które się powołano, mają następujące brzmienie:

Artykuł 3

„Nikt nie może być poddany torturom ani niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu”.

Artykuł 8

„1. Każdy ma prawo do poszanowania swojego życia prywatnego i rodzinnego, swojego mieszkania i swojej korespondencji.”

A. Dopuszczalność

30. Rząd zarzucił, że skarga nie została złożona w terminie sześciu miesięcy. Zwrócił uwagę na fakt, że główny zarzut skarżącej dotyczył udzielenia V.B. amnestii przez Sąd Apelacyjny w Kiszyniowie w prawomocnym orzeczeniu z dnia 22 maja 2012 r. Jego zdaniem termin sześciu miesięcy należy liczyć od tego dnia, a przy jego obliczaniu nie należy brać pod uwagę zażaleń na to postanowienie. W związku z tym, jak twierdzi Rząd, skarga została złożona po terminie.

31. Skarżąca nie ustosunkowała się do tej kwestii.

32. Trybunał zauważa, że skargi skarżącej składają się z dwóch aspektów. Pierwszy aspekt dotyczy udzielenia amnestii V.B., a drugi faktu, że nie podjęto faktycznych kroków, gdy V.B. nie był objęty amnestią, mających na celu wykonanie wyroku skazującego. Trybunał musi ustalić, czy należy dokonać rozróżnienia między tymi dwoma aspektami na potrzeby obliczenia sześciomiesięcznego terminu określonego w art. 35 ust. 1 Konwencji.

33. W związku z tym Trybunał zwraca uwagę na pojęcie „sytuacji ciągłej” – oznaczającej stan rzeczy, który istnieje wskutek ciągłych działań podejmowanych przez państwo lub ze strony państwa, aby nadać skarżącemu status pokrzywdzonego – i zauważa, że termin sześciu miesięcy nie zaczyna biec tak długo, jak długo istnieje sytuacja ciągła (zob. *Iordache przeciwko Rumunii*, nr 6817/02, §§ 49-50, 14 października 2008 r., oraz *Călin i Inni przeciwko Rumunii*, nr 25057/11 i 2 inne, § 57, 19 lipca 2016 r.). Jednakże

nie wszystkie sytuacje ciągle są takie same (zob. *Mocanu i Inni przeciwko Rumunii* [WI], nr 10865/09 i 2 inne, § 262, ETPCz 2014 (fragmenty)). Trybunał powtarza, że choć istnieją oczywiste rozróżnienia pomiędzy różnymi naruszeniami o charakterze ciągłym, skarga skarżącego musi w każdym przypadku zostać wniesiona „bez zbędnej zwłoki”, gdy tylko okaże się, że brak jest realnych perspektyw na korzystne rozstrzygnięcie lub prowadzenie postępowania ze skargi w kraju (zob. *Sokolov i Inni przeciwko Serbii* (dec.), nr 30859/10 i inne, § 31 *in fine*, 14 stycznia 2014 r.).

34. W tej sprawie Trybunał zauważa, że przedmiot skarg skarżącej na podstawie art. 3 i 8 Konwencji dotyczy *faktycznej* bezkarności V.B. za naruszenie nietykalności cielesnej na tle seksualnym, jakiego dopuścił się wobec jej osoby. Zdaniem Trybunału, konkretne uchybienia wskazane przez skarżącą w odniesieniu do tych skarg – tj. rzekomo bezprawne udzielenie amnestii oraz rzekoma bezczynność władz polegająca na niepodejmowaniu żadnych czynności w celu odnalezienia V.B. – są ze sobą nierozdzielnie związane. Z tego powodu Sąd uznał, że w okolicznościach niniejszej sprawy okres niewykonywania sankcji karnej nałożonej na V.B. należy potraktować całościowo dla celów zasady dotyczącej terminu sześciu miesięcy.

35. Reasumując, Trybunał uważa, że uchybienia, za które skarżąca stara się pociągnąć do odpowiedzialności władze mołdawskie, stanowiły sytuację ciągłą (por., w odniesieniu do braku wykonania wyroków sądu administracyjnego, sprawy *Hornsby przeciwko Grecji*, 19 marca 1997 r., § 35, Zbiór Wyroków i Decyzji 1997-II, oraz *Sabin Popescu przeciwko Rumunii*, nr 48102/99, § 51, 2 marca 2004 r.). Ponadto Trybunał zauważył, że z przedstawionych mu materiałów nie wynika, że przestała istnieć realna perspektywa wykonania kary przez władze mołdawskie. Zastrzeżenie Rządu należy zatem oddalić.

36. Trybunał stwierdza ponadto, że skargi nie są w sposób oczywisty nieuzasadnione ani niedopuszczalne z jakiegokolwiek innego powodu na podstawie art. 35 Konwencji i w związku z tym uznaje je za dopuszczalne.

B. Przedmiot skargi

37. Skarżąca podniosła, że brak wykonania wyroku skazującego V.B. uczynił iluzoryczną ochronę, jaką powinno zapewnić ukaranie sprawcy za przestępstwo napaści seksualnej, co skutkowało, jej zdaniem, naruszeniem art. 3 i 8 ust. 1 Konwencji. Zarzuciła, że zastosowanie amnestii wobec V.B. było niezgodne z prawem i że sądy krajowe zastosowały przepisy ustawy o amnestii z 2008 r. w sposób niespójny. Skarżyła się ponadto na brak wykonania przez władze wyroku skazującego po uchyleniu amnestii.

38. Rząd zauważył, że władze państwowe nie mogły zabronić V.B. złożenia wniosku o udzielenie amnestii. W każdym razie, jak twierdził Rząd, przy rozważaniu, czy państwo wywiązało się ze swoich pozytywnych obowiązków wynikających z art. 3 i 8 Konwencji należy wziąć pod uwagę

późniejsze uchylenie amnestii. Rząd twierdził ponadto, że pozytywne obowiązki aktualizujące się w sprawach dotyczących przemocy między osobami prywatnymi są zobowiązaniami dotyczącymi środków, a nie rezultatu, i że w związku z tym wykonanie wyroku wobec V.B. nie wchodziło w zakres pozytywnych obowiązków Państwa. Niemniej jednak zaznaczył, że władze nadal podejmują działania mające na celu odnalezienie i zatrzymanie V.B.

39. Trybunał powtarza na wstępie, że zgwałcenie i poważne naruszenie nietykalności cielesnej na tle seksualnym stanowią traktowanie, które wchodzi w zakres art. 3 Konwencji, a także dotyczy podstawowych wartości i istotnych aspektów „życia prywatnego” w rozumieniu art. 8 (zob. *Y przeciwko Bułgarii*, nr 41990/18, §§ 63-64, 20 lutego 2020 r., i przytoczone tam sprawy). Stosując tę utrwaloną zasadę, Trybunał uznaje, że skargi skarżące mogą być rozpatrywane łącznie na podstawie art. 3 i 8 Konwencji (tamże, § 65). Trybunał odwołuje się również do mających zastosowanie zasad ogólnych przytoczonych w sprawie *M.C. przeciwko Bułgarii* (nr 39272/98, §§ 149-152, ETPCz 2003-XII). Trybunał zauważa przede wszystkim, że państwa mają pozytywny obowiązek wynikający z art. 3 i 8 Konwencji, aby wprowadzić w życie przepisy prawa karnego, które skutecznie sankcjonują przestępstwo zgwałcenia i stosować je w praktyce poprzez prowadzenie skutecznego postępowania karnego (zob. *M.C.*, cyt. powyżej, oraz *B.V. przeciwko Belgii*, nr 61030/08, § 55, 2 maja 2017 r.). Ten pozytywny obowiązek wymaga ponadto kryminalizacji i skutecznego ścigania wszystkich czynności seksualnych, na które pokrzywdzony nie wyraził zgody (zob. *M.G.C. przeciwko Rumunii*, nr 61495/11, § 59, 15 marca 2016 r., oraz *Z przeciwko Bułgarii*, nr 39257/17, § 67, 28 maja 2020 r.).

40. W tym kontekście implikowany jest wymóg działania z należytą szybkością i celowością. Szybka reakcja ze strony władz ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania publicznego zaufania w przestrzeganiu przez nie rządów prawa i zapobiegania wszelkim pozorom zмовы lub tolerancji dla działań bezprawnych (zob. *B.V.*, cyt. powyżej, § 58, i przytoczone tam sprawy).

41. Trybunał pragnie ponadto wskazać, że w odniesieniu do art. 2 Konwencji orzekł, że wymóg podjęcia przez władze skutecznego dochodzenia karnego może być również interpretowany jako nałożenie na państwa obowiązku wykonania ostatecznego orzeczenia bez zbędnej zwłoki. Jest tak, ponieważ wykonanie kary orzeczonej w kontekście prawa do życia należy uznać za integralną część obowiązku proceduralnego państwa wynikającego z tego artykułu (zob. *Kitanovska Stanojkovic i Inni przeciwko Bułgarii*, nr 2319/14, § 32, 13 października 2016; *Akelienė przeciwko Litwie*, nr 54917/13, § 85, 16 października 2018 roku; oraz *Makuchyan i Minasyan przeciwko Azerbejdżanowi i Węgrom*, nr 17247/13, § 50, 26 maja 2020 r.). Trybunał jest zdania, że to samo podejście należy zastosować w niniejszej sprawie i że

wykonywanie kar za przestępstwa na tle seksualnym jest integralną częścią pozytywnego obowiązku nałożonego na państwa przez art. 3 i 8 Konwencji.

42. Przechodząc do stanu faktycznego sprawy, Trybunał zauważa, że V.B. został skazany na pięć lat pozbawienia wolności za napad seksualną na skarżącą. Wyrok stał się wykonalny w dniu 2 grudnia 2009 r., ale do chwili obecnej nie został wykonany.

43. Trybunał zauważa, że V.B. został objęty amnestią prawomocnym postanowieniem z dnia 22 maja 2012 r., w czasie gdy był poszukiwany przez władze i nie odbywał żadnej kary. W tej kwestii Trybunał wskazuje na swoje stanowisko, zgodnie z którym amnestie i ułaskawienia nie powinny być tolerowane w przypadkach tortur lub złego traktowania przez funkcjonariuszy publicznych (zob. na przykład *Mocanu i Inni*, cyt. powyżej, § 326), którą to zasadę stosuje również do aktów przemocy popełnionych przez osoby prywatne (zob. *Pulfer przeciwko Albanii*, nr 31959/13, § 83, 20 listopada 2018 r.; zob. także, dla przypadku bezkarności wynikającej z przedawnienia, *İbrahim Demirtaş przeciwko Turcji*, nr 25018/10, § 35, 28 października 2014 r., i przytoczone tam sprawy). Niezależnie od powyższego, Trybunał powtarza, że ułaskawienia i amnestie są przede wszystkim kwestiami prawa wewnętrznego państw członkowskich i co do zasady nie są sprzeczne z prawem międzynarodowym, chyba że dotyczą czynów stanowiących poważne naruszenia podstawowych praw człowieka (zob. *Makuchyan i Minasyan*, cyt. powyżej, § 160; zob. także *Marguš przeciwko Chorwacji* [WI], nr 4455/10, § 139, ETPCz 2014 (fragmenty)). W tym miejscu uważa, że naruszenie nietykalności cielesnej skarżącej na tle seksualnym stanowiło poważne naruszenie jej prawa do integralności fizycznej i psychicznej, a także, że na podstawie przytoczonego wyżej orzecznictwa, udzielenie amnestii jednemu ze sprawców naruszenia nietykalności cielesnej było w szczególnych okolicznościach sprawy potencjalnie niezgodne z obowiązkami pozwanego państwa wynikającymi z art. 3 i 8 Konwencji.

44. W niniejszej sprawie Trybunał zauważył również, że Sąd Apelacyjny w Kiszyniowie nie był konsekwentny w stosowaniu ustawy o amnestii z 2008 r. W szczególności dostrzega, że R.G., który znajdował się w sytuacji podobnej do V.B. i odbył już część kary, odmówiono udzielenia amnestii (zob. paragraf 12 powyżej). Trybunał stwierdza zatem, że w sprawie V.B. sędziowie sądu apelacyjnego skorzystali z przysługującej im swobody uznania w celu zminimalizowania skutków niezwykle poważnego czynu zabronionego, a nie w celu wykazania, że takie czyny nie mogą być w żaden sposób tolerowane (por. *Ateşoğlu przeciwko Turcji*, nr 53645/10, § 28 *in fine*, 20 stycznia 2015 r., i przytoczone tam sprawy).

45. Trybunał ma na uwadze, że ostatecznie uchylono postanowienie o zastosowaniu amnestii wobec V. B. Uważa jednak, że fakt, że korzystał z amnestii przez łączny okres około roku, stoi w sprzeczności z wymogami proceduralnymi art. 3 i 8 Konwencji, przedstawionymi powyżej, zwłaszcza

że umożliwiło mu to opuszczenie Mołdawii tuż przed wydaniem ostatniego postanowienia o uchyleniu amnestii (zob. paragraf 22 powyżej).

46. Pozostaje pytanie do Trybunału, czy kroki podjęte przez władze w celu wykonania wyroku skazującego wobec V.B. poza okresami, w których obowiązywała amnestia, były wystarczające.

47. W tym punkcie Trybunał najpierw zauważa, że władze państwowe wydają się nie brać pod uwagę pierwszego postanowienia o uchyleniu amnestii wobec V.B., a mianowicie prawomocnego postanowienia z dnia 29 czerwca 2012 r. Został zatrzymany w dniu 22 października 2012 r. (zob. paragraf 18 powyżej), ale zwolniono go tego samego dnia na podstawie postanowienia z dnia 22 maja 2012 r., które zostało już uchylone i już wtedy nie wywoływało skutków prawnych. W ocenie Trybunału sprowadza się to co najwyżej do braku koordynacji między organami państwa, co doprowadziło do zwolnienia V.B. bez ważnej podstawy prawnej.

48. Sąd zauważa ponadto, że ostatnie postanowienie o uchyleniu amnestii – postanowienie z dnia 18 listopada 2013 r. – zostało przekazane organowi odpowiedzialnemu za poszukiwanie V.B. ponad dwa miesiące po jego wydaniu (zob. paragraf 21 powyżej). W tym kontekście Trybunał odnotowuje opinię prokuratury, że ten upływ czasu był sprzeczny z prawem krajowym (zob. paragraf 23 powyżej). Chociaż później ustalono, że V.B. opuścił kraj przed dniem 18 listopada 2013 r., Trybunał uważa, że to opóźnienie siłą rzeczy skutkowało późniejszym wydaniem listu gończego przez władze (zob. paragrafy 20 i 24 powyżej). Ponadto Trybunał zauważa, że międzynarodowy list gończy został wydany dopiero w 2015 r. (zob. paragraf 24 powyżej), ale w aktach sprawy brak jest dokumentu wyjaśniającego przyczyny takiego stanu rzeczy. W ocenie Trybunału, te przypadki opóźnień nie są zgodne z wymogiem działania z należytą szybkością i celowością, o którym mowa powyżej (zob. paragraf 40 powyżej oraz, odwrotnie, *Akelienė*, cyt. powyżej, §§ 91-93).

49. W świetle powyższego Trybunał uważa, że kroki podjęte przez Państwo w celu wykonania kary V.B. nie były wystarczające, aby wywiązać się z obowiązku wykonania wyroków skazujących i kar orzeczonych wobec sprawców napaści seksualnej.

50. Reasumując, z ustaleń Trybunału wynika, że zastosowanie amnestii wobec V.B. oraz niewykonanie przez władze jego wyroku skazującego nie było zgodne z pozytywnymi obowiązkami pozwanego Państwa wynikającymi z art. 3 i 8 Konwencji.

51. W związku z powyższym doszło do naruszenia przedmiotowych artykułów.

II. ZASTOSOWANIE ART. 41 KONWENCJI

52. Artykuł 41 Konwencji stanowi:

„Jeżeli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeżeli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, o przyznaniu słusznego zadośćuczynienia pokrzywdzonej stronie”.

A. Szkoda

53. Skarżąca dochodziła kwoty 20 000 euro (EUR) tytułem zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową.

54. Rząd podniósł, że dochodzona kwota jest wygórowana.

55. Trybunał stwierdza, że skarżąca doznała konkretnej krzywdy w wyniku stwierdzonych powyżej naruszeń i orzekając na zasadzie słuszności, przyznaje jej kwotę 10 000 EUR (plus wszelkie należne podatki od skarżącej) tytułem zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową.

B. Koszty i wydatki

56. Skarżąca dochodziła również kwoty 1820 EUR tytułem zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w postępowaniu przed Trybunałem, stanowiących wynagrodzenie pobrane przez jej pełnomocnika za dwadzieścia sześć godzin pracy po 70 EUR za godzinę. Przedstawiła wyszczególnione zestawienie poświęconego czasu.

57. Rząd podniósł, że roszczenie jest nieuzasadnione.

58. Trybunał już wcześniej orzekł, że koszty i wydatki skarżącego podlegają zwrotowi jedynie w zakresie, w jakim wykazano, że zostały one rzeczywiście i koniecznie poniesione oraz były rozsądne co do wysokości. W niniejszej sprawie, mając na uwadze przedstawione dokumenty oraz wskazane przed chwilą kryteria, Trybunał uznał za zasadne zasądzenie na rzecz skarżącej pełnej kwoty dochodzonej w związku z prowadzonym przed nim postępowaniem, plus wszelkie należne podatki od skarżącej.

C. Odsetki za zwłokę

59. Trybunał uważa za właściwe ustalenie stopy odsetek za zwłokę w wysokości stopy kredytu marginalnego Europejskiego Banku Centralnego powiększonej o trzy punkty procentowe.

Z POWYŻSZYCH WZGLĘDÓW TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *uznaje* skargi wniesione na podstawie art. 3 ust. 8 Konwencji za dopuszczalne;
2. *stwierdza*, że doszło do naruszenia art. 3 i 8 Konwencji;

3. *stwierdza*

- (a) że pozwane państwo winno, w terminie trzech miesięcy od daty, w której niniejszy wyrok stanie się ostateczny zgodnie z art. 44 ust. 2 Konwencji, uiścić na rzecz skarżącej następujące kwoty, przeliczone na walutę pozwanego państwa według kursu obowiązującego w dniu płatności:
 - (i) 10 000 EUR (dziesięć tysięcy euro) plus wszelkie należne podatki, tytułem zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową;
 - (ii) 1820 EUR (tysiąc osiemset dwadzieścia euro), plus wszelkie należne od skarżącej podatki, tytułem zwrotu poniesionych kosztów i wydatków;
- (b) że od upływu wyżej wskazanego okresu aż do momentu uregulowania należności, należne będą odsetki zwykłe od określonych powyżej kwot, naliczone według stopy równej marginalnej stopie procentowej Europejskiego Banku Centralnego obowiązującej w tym okresie, powiększone o trzy punkty procentowe;

4. *oddala* pozostałą część roszczenia dotyczącego słusznego zadośćuczynienia.

Sporządzono w języku francuskim i obwieszczono pisemnie dnia 13 kwietnia 2021 r., zgodnie z regułą 77 §§ 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Hasan Bakırcı
Zastępca kanclerza

Jon Fridrik Kjølbro
Przewodniczący